

Vrste širka

[Bosanski – Bosnian – بوسني]

Muhammed b. Ibrahim b. Abdullah Et-
Tuvejdžiri

Prijevod: Senad Crnkić

2013 - 1434

IslamHouse.com

﴿ أقسام الشرك ﴾

« باللغة البوسنية »

محمد بن إبراهيم بن عبد الله التويجري

ترجمة: سناد تسرنكتش

2013 - 1434

IslamHouse.com

Vrste širka

- Širk se dijeli na dvije vrste: veliki širk i mali širk. Veliki širk je pripisati Allahu druga u rububijjetu, uluhijjetu ili u tevhidu lijepih imena i svojstava. Veliki širk izvodi iz vjere i briše sva djela. Krv i imetak mušrika su halal, i vječno će biti u Vatri ako umre a ne pokaje se. Ova vrsta širka je činjenje ibadeta ili nešto od njega nekom mimo Allaha poput dove, žrtve i zavjeta ljudima u kaburovima, džinima, šejtanima i drugim, zatim traženje od nekog drugog ono što je samo Allah u mogućnosti poput traženja bogatstva i ozdravljenja, ili spuštanje kiše i slično tome što neznalice govore kod kaburova dobrih ljudi i evlija, kao i kod kipova od drveća i kamenja i sl.
- **Neke vrste velikog širka:**
 1. Širk straha ili da se strahuje od nekog mimo Allaha poput kipa, taguta, mrtvaca ili odsutnog, od ljudi ili džina, kako mu ne bi našao ili štetu pridonio. Ovakav strah je od najčasnijih stepena vjere, pa ko ga usmjeri ka nekom mimo Allaha učinio je veliki širk, i to je šejtanovo oružje kojim uništava insana. Rekao je Allah: „*To vas je samo šejtan*

plašio pristalicama svojim, i ne bojte ih se, a bojte se Mene, ako ste vjernici!
(Ali Imran, 175)

2. Širk tevekkula ili oslonca na Allaha. Od najvećeg ibadeta je da se osloniš na Allaha u svim stvarima i u svim stanjima uz iskrenost prema Njemu. Ko se osloni na nekog mimo Allaha u stvarima koje ne može učiniti niko do On poput oslanjanja na mrtvace i odsutne u odklanjanju nedaća ili zadobijanju koristi i opskrbe, taj je učinio veliki širk Allahu Jedinome. Rekao je Allah: „***A u Allaha se pouzdajte, ako ste vjernici!***“ (El-Maida, 23)
3. Širk u ljubavi. Voliti Allaha podrazumjeva iskrenu ljubav koja sadrži potpunu poniznost uz potpunu pokornost. Nije dozvoljeno da se neko drugi voli na ovakav način. Pa ko zavoli nekoga ili nešto kao što se Allah voli, uzeo je sebi božanstvo mimo Allaha u ljubavi i veličanju, a to je širk. Rekao je Allah: „***Ima ljudi koji su mjesto Allaha kumire (endad) prihvatili, vole ih kao što se***

Allah voli, ali pravi vjernici još više vole Allaha.“ (El-Bekara, 165)

4. Širk u pokornosti. U ovu vrstu spada pokornost učenjacima, namjesnicima, predsjednicima i vladarima u ohalaljivanju harama ili zabranjivanju halala. Pa ko im se pokori uzeo je sebi božanstvo mimo Allaha u zakonu, halalu i haramu, a to je veliki širk. Rekao je Allah: ***„Oni, pored Allaha, bogovima smatraju svećenike svoje i monahe svoje i Mesiha, sina Merjemina, a naređeno im je da samo jednom Bogu ibadet čine, - nema boga osim Njega. On je vrlo visoko iznad onih koje oni Njemu ravnim smatraju.***“ (Et-Tevba, 31)

- **Vrste nifaka ili licemjerstva:**

1. Veliki nifak ili munafikluk u akidi gdje insana ispoljava islam a krije svoj kufr i nevjerstvo. Ovakva osoba je nevjernik u najnižim stepenima Džehennema ako umre i ne pokaje se od toga. Rekao je Allah: ***„Licemjeri će na samom dnu Džehennema biti i ti im nećeš zaštitnika naći; ali oni koji se pokaju i poprave i***

koji čvrsto Allaha prihvate i vjeru svoju u Allaha iskreno ispolje, biće s vjernicima, a Allah će, sigurno, vjernicima veliku nagradu dati.“ (En-Nisa, 145 - 146)

2. Mali nifak ili munafikluk u djelima i slično. Ovakva osoba ne izlazi iz vjere, no, međutim, griješnik je prema Allahu i Njegovu Poslaniku i dužan je da se pokaje kako ga ne bi odvelo do velikog širka. Prenosi se od Abdullaha b. Amra, radijellahu anhumu, da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: „Osoba kod koje se nalaze ova četiri svojstva, pravi je licemjer, a kod koga se nađe jedno od njih - on posjeduje svojstvo licemjerstva dokle ga se ne okani: kad govori - laže, kad obeća - pronevjeri, kad mu se nešto povjeri - iznevjeri, i kad se svađa - svaku mjeru prelazi.“ Muttefekun alejhi.¹

Mali širk je sve ono što je šerijat nazvao širkom a nije dostiglo granicu velikog širka. Umanjuje tevhid ali ne izvodi iz vjere. To je sredstvo koje

¹ Muttefekun alejhi, a hadis bilježi Buhari, br. 34 i tekst hadisa je njegov, kao i Muslim, br. 58.

vodi ka velikom širku. Propis onog ko učini mali širk jeste propis muvehhida griješnika, čija je krv i imetak haram.

Veliki širk briše sva djela, dok mali širk briše i ruši samo djelo uz koje je i došao, kao da uradi djelo radi Allaha želeći time pohvalu od ljudi, ili kao da uljepša namaz ili udijeli sadaku ili posti ili zikri radi ljudi, da ga čuju ili vide ili pohvale. To je srž rijaa, kada se nađe uz djelo, pokvari ga.

U Kur'anu nije pomenut izraz širk niti jednom a da se nije mislilo na veliki širk, a što se tiče malog širka, njegov pomen je došao u *mutevatir sunnetu*. Rekao je Allah Uzvišeni: „**Reci: "Ja sam čovjek kao i vi, meni se objavljuje da je vaš Bog - jedan Bog. Ko žudi da od Gospodara svoga bude lijepo primljen, neka čini dobra djela i neka, obožavajući (ibadet čineći) Gospodara svoga, ne smatra Njemu ravnim nikoga!"**“ (El-Kehf, 110)

Prenosi se od Ebu-Hurejre, radijellahu anhu, da je rekao: „Rekao je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem: „*Rekao je Allah, tebareke ve te'ala: „Ja nemam potrebe za širkom, pa ko*

uradi djelo u kojem je učinio širk, ostavim njega i njegov širk.““““““ Hadis bilježi Muslim.²

- Od primjera malog širka je zaklinjanje sa nečim mimo Allaha ili reći: „Ono što Allah i neka osoba žele“ ili „da nema Allaha i tebe“ ili „ovo je od Allaha i tog i tog“ ili „nemam nikog do Allaha i tog i tog“ i sl. A obaveza je da kaže: „Ono što Allah hoće, a zatim što želi taj i taj“ itd.

Prenosi se od Ibn-Omera, radijellahu anhuma, da je rekao: „Čuo sam Allahova Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, kako kaže: „Ko se zakune sa nečim mimo Allaha učinio je kufr ili širk.““““““ Hadis bilježi Ebu Davud i Tirmizi.³

Također, Huzejfe radijellahu anhu, prenosi od Allahova Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, da je rekao: „*Ne govorite: „Onako kako želi Allah i taj i taj“, nego recite: „Onako kako želi Allah, a zatim taj i taj.*““““““ Hadis bilježi Ahmed i Ebu Davud.⁴

² Hadis bilježi Muslim, br. 2985.

³ Hadis je vjerodostojan, bilježi ga Ebu-Davud, br. 3251 i Tirmizi, br. 1535, i tekst hadisa je njegov.

⁴ Hadis je vjerodostojan, bilježi ga Ahmed, br. 2354. Pogledaj Es-Silsile Es-Sahiha, br. 137. Također, Ebu-Davud, br. 4980, i tekst hadisa je njegov.

- Mali širk može biti velikim shodno onom što je u srcu osobe. Zato je obaveza na muslimanu da se čuva širka u potpunosti, svejedno bio mali ili veliki, jer je širk velika nepravda i omalovažavanje Gospodara svijetova, kao što Allah kaže: „*Kada Lukman reče sinu svome, savjetujući ga: "O sinko moj, ne smatraj druge Allahu ravnim, mnogoboštvo je, zaista, velika nepravda.*"“ (Lukman, 13)

- **Djela i govor koja su od širka ili koja odvođe do širka:**

Postoje govori i djela koja su na stepenu između malog i velikog širka, shodno onom što se nalazi u srcu insana i ono što on ispolji. Ovakva djela negiraju tevhid ili mute njegovu bistrinu, a šerijat nas je upozorio na to. Od tih djela su sljedeće stvari:

1. Nošenje narukvica, konca i sl. s ciljem otklanjanja belaja ili sprečavanja istog, i ovo je širk jer je to očita veza sa nečim mimo Allaha.
2. Nošenje hamajlija i stavljanje istih na djecu svejedno bila od željeza, drveta, kostiju ili u pisanom obliku, i to ciljem

čuvanja od uroka. Ovo je širk jer je to očita veza sa nečim mimo Allaha.

3. Tetajjur ili pesimizam u pticama, osobama, mjestima, bojama i danima i sl. Ovo je isto širk, jer se insan veže za nekog drugog mimo Allaha u uvjerenju da šteta može doći od stvorenja koje samo sebi ne može pridonijeti korist niti štetu. Ova stvar je od šejtanskog djelovanja i došaptavanja, te poništava oslanjanje na Allaha.
4. Teberruk ili traženje bereketa u drveću, kamenju, tragovima, kaburovima i sl., jer traženje, nadanje i uvjerenje da se bereket nalazi u pomenutim stvarima biva širkom, jer je to veza sa nekim drugim mimo Allaha u pridobijanju bereketa.
5. Sihr, a sihr je sve ono čiji se sebeb i razlog ne vidi.

Sihr je riječ o rukji i govoru koji se izgovori, ili lijekovima koji imaju utjecaj na srca i tijela, pa tijela obole ili umru, ili lijekovi koji imaju uticaj da rastave između muža i žene. Ovo je šejtansko djelo, i sihr je širk, jer je u njemu veza sa

nekim mimo Allaha od šejtana i jer se u njemu priziva poznavanje skrivenog svijeta.

Od vrsta sihra jeste i cirkus koji se prikazuje u nekim skupovima, salama ili TV-kanalima. Ovo djelo je haram činiti, posmatrati, trošiti imetak radi njega kao i zarađivanje od njega. Reкао je Allah Uzvišeni: „***A Sulejman nije bio nevjernik, - šejtani su nevjernici, podučavali su ljude sihru.***“ (El-Bekara, 102)

6. Vračanje ili prizivanje znanja o gajb stvarima poput obavijesti šta će se desiti na Zemlji oslanjajući se pri tome na šejtane. Ovo je širk jer je približavanje nekom mimo Allaha i prizivanje suparništva u znanju skrivenog svijeta. Prenosi se od Ebu-Hurejre, radijellahu anhu, da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: „*Ko ode tj. posjeti vračara ili čarobnjaka pa mu povjeruje u ono što kaže, učinio je kufr i nevjerstvo u*

ono što je objavljeno Muhammedu.“
Hadis bilježi Hakim.⁵

7. Astrologija ili okultizam je dokazivanje da će se na Zemlji nešto desiti shodno nebeskom stanju. Kao npr. biti ubjeđenja da će se desiti dobro ili zlo ako se pojavi ta i ta zvijezda, ili da će se proširiti bolest ili pojaviti nagle smrti ili opadanje cijena i sl. Sve pomenuto je širk jer u sebi sadrži pripisivanje druga Allahu u upravljanju svemirom, kao i spoznaji skrivenog svijeta.

A što se tiče dokazivanja zvijezdama radi spoznaje nekih ovosvjetskih koristi poput određivanja smjera kible, to je šerijatski traženo djelo.

A što se tiče korištenja istih radi ukazivanja na neke zemaljske događaje kojima je Allah dao znakove po kojima se prepoznaju, poput vremena vjetrova, padanja kiše, nastanak toplog ili hladnog vremena, određivanje strana svijeta i godišnjih doba i sl., to biva dozvoljenim, jer je Allah učinio svakoj stvari znak koji

⁵ Hadis je vjerodostojan, bilježi ga Hakim, br. 15.

ukazuje na nju: „*I putokaze, a i po zvijezdama se oni upravljaju.*“ (En-Nahl, 16)

8. Traženje kiše putem zvijezda ili od zvijezda. To je u biti pripisivanje spuštanja kiše nekoj od zvijezda prilikom pojave ili nestanka iste, kao npr.: „Spuštena je kiša zbog te i te zvijezde“, pa pripiše djelo zvijezdi, a ne Allahu. Takvo djelo je širk, jer je kiša, njeno spuštanje i sama zvijezda u Allahovoj ruci i upravlja time kako hoće.
9. Pripisivanje blagodati nekom mimo Allaha. Svaka blagodat na dunjaluku i ahiretu jeste od Allaha, pa ko pripiše njen dolazak nekom mimo Allaha učinio je kufr i širk, kao da kaže da je dobio imetak ili dijete zbog tog i tog ili da sigurnost i spas na putu pripiše vozaču, navigatoru i pilotu, ili ako dobitak blagodati i nestanak nedaća pripiše vladinom upravljanju ili pojedincu ili znaku i ispravnom planiranju i sl.

Dakle, obaveza je pripisati Allahu sve blagodati, zahvaljivati Mu se, a ono što se

nekada desi razlogom nekih stvorenja, to su samo razlozi i sebebi, koji mogu dati plod a i ne moraju, nekada koriste a nekada ne. Rekao je Allah Uzvišeni: „***Od Allaha je svaka blagodat koju uživajte, a čim vas nevolja kakva zadesi, opet od Njega glasno pomoć tražite.***“ (En-Nahl, 53)

- **Propis slikanja:**

Slikanje bilo kojeg bića koje ima dušu je haram, šta više, od velikih je grijeha.

Slikanje sa svim svojim vrstama u globalu ima jak utjecaj na kvarenje vjere i etike, na početku i na kraju.

Na početku jer je razlog prvog kufra i nevjerstva koje se desilo na licu Zemlje. To je bilo slikanje dobrih ljudi od Nuhova naroda (Ved, Suva', Jegus, Je'uk i Nesra). I to je bilo lijepim ciljem i namjerom, kako bi se prisjećali njihovog ibadeta i onda ih sljedili. Ali puno vremena prođe, te ih počеше obožavati mimo Allaha.

Prvi zločin širka protiv tevhida na dunjaluku je bio zbog slikanja.

A na kraju jer je slikanje danas razlog rušenja vjere i etike, širenje zinaluka i bluda, brisanje bilo

čega dobrog time što se slikaju gole žene, te pokazuju i izlažu ispred muškaraca kako bi uništili i pokvarili njihovu vjeru i ahlak. I ovaj problem je danas obuhvatio svakog.

I ovo je najveći kriminal prema vjeri i etici.

A otklanjanje štete je preče od dobijanja koristi. Ono što vodi u haram i samo postaje haramom, pa kako tek ako je već haram, pa odvede u drugi haram. A Allah je prokleo slikare! Pripremio im je najbolniju kaznu! A slikar zanemaruje zabranu Allaha i Njegova Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, pa kako da ne bude haram!?

Rekao je Allah Uzvišeni: ***„A onoga ko se bude protiv Allaha i Poslanika Njegova dizao (griješio Mu) i preko granica Njegovih propisa prelazio - On će ga u vatru baciti, u kojoj će vječno ostati; njega čeka sramna patnja.“*** (En-Nisa, 14)

Prenosi se od Ibn-Mes'uda, radijellahu anhu, da je rekao: *„Rekao je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem: „Najgoru kaznu od stanovnika Vatre na Sudnjem danu će imati slikari (el-musavvirun).“* Muttefekun alejhi.⁶

⁶ Muttefekun alejhi, hadis bilježi Buhari, br. 5950, i Muslim, br. 2109, i tekst hadisa je njegov.

Također, prenosi se od Ebu-Hurejre, radijellahu anhu, da je rekao: „Rekao je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem: „*Rekao je Allah Uzvišeni: „A ima li većeg nepravednika ko traži i pokušava da stvori poput Mojeg stvorenja, pa neka stvore trunku, mrvu ili bobu.*“““ Muttefekun alejhi.⁷

⁷ Muttefekun alejhi, hadis bilježi Buhari, br. 7559, i tekst hadisa je njegov, kao i Muslim, br. 2111.